

För ett hållbart demokratiskt samhälle

I en föränderlig och globaliserad värld bidrar Stockholms universitet till det hållbara demokratiska samhällets utveckling genom kunskap, upplysning och sanningssökande grundat i kritiskt tänkande. Med ett stort antal studenter, ett brett utbildningsutbud i nära samspel med forskningen och en kombination av fri grundforskning och stark tillämpad forskning har Stockholms universitet en central samhällsuppgift. Ambitionen att verka i samhällets tjänst har präglat verksamheten ända sedan Stockholms högskola bildades 1878.

Stockholms universitet är en internationell akademisk miljö, vilket är en förutsättning för forskning och utbildning av hög kvalitet. Som huvudstadsuniversitet lägger Stockholms universitet vikt vid utbildningar som svarar mot både regionens och samhällets generella behov. Samverkan gör universitetets kompetens och resultat tillgängliga och främjar utbildningens kvalitet och det livslånga lärandet.

Stockholms universitet har drygt 29 000 helårsstudenter, 1 400 doktorander och 5 800 medarbetare och erbjuder utbildning genom 300 program och mer än 1 600 kurser på grundnivå och avancerad nivå .

Stockholms universitet är landets största lärarutbildare, en av kommunens största arbetsgivare och en av statens mest anlitade remissinstanser. Vår kontinuerliga dialog och våra samarbeten med stat, region och kommun är av stor betydelse för både vår egen och för Stockholmsregionens utveckling – och samarbetena utgör viktiga arenor för arbetet med demokratifrågorna.

Universitetet intar även en nyckelposition i det demokratiska samhället genom att forskningen skapar och förmedlar kunskap; forskningssamverkan gör universitetets kompetens och resultat tillgängliga. Samverkan leder till ömsesidiga fördelar genom flöden av idéer och kunskap mellan universitetet och olika aktörer i det omgivande samhället såsom kultur, näringsliv och offentlig sektor och bidrar till samhällsutvecklingen, nationellt och internationellt.

Organisationens interna åtagande

Vid en rad av universitetets institutioner pågår forskning där demokrati är en viktig komponent. Universitetet har även formulerat 16 profilmråden som vart och ett omfattar flera starka forskningsmiljöer och som rymmer omfattande utbildning. Ett av dessa profilmråden är "Makt, demokrati och välfärd" som genom studier av bland annat klimatförändringar, migration och globalisering undersöker hur dessa påverkar och påverkas av ledning och styrning på olika nivåer liksom av demokratins olika institutioner. Andra profilmråden med tydliga demokratiaspekter är "Klimat, hav och miljö", "Ekonomi och miljö, välfärd och demokrati", "Transnationalitet och migration" samt "Barns villkor och rättigheter".

Stockholms universitet är medlem i Civis, European Civic University Alliance, en allians av åtta ledande universitet i Europa som profilerat sig bland annat genom sitt engagemang för samhällsfrågor i bred bemärkelse. Samarbetet skapar förutsättningar för forskning, undervisning, kulturella utbyten och inte minst medborgarengagemang från Medelhavet till Östersjön, med kopplingar till hela världen.

Inom Civis framhålls uttryckligen samarbetets demokratiska aspekter: ”Civisuniversiteten främjar europeiska demokratiska värderingar som inkludering, jämställdhet, icke-diskriminering och social rättvisa.” Civisdagarna som arrangeras hösten 2021 med interna och externa deltagare kommer att utgöra en viktig arena för möten och samtal om centrala samhällsutmaningar. Under året kommer även en arbetsgrupp inrättas för att ytterligare kunna stärka alliansens arbete med medborgarengagemang.

Organisationens externa åtagande

Hållbarhetsfrågorna är en av vår tids stora samhällsutmaningar och därmed en demokratifråga. Med utgångspunkt i stark och bred forskning, som omfattar social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet, bidrar universitetet till att fördjupa samverkan med näringsliv, politik och civilsamhälle för att tillsammans nå de globala målen för hållbar utveckling.

Ett konkret exempel är Stockholms universitets Hållbarhetsforum som belyser hur forskning och utbildning bidrar till samhällsutveckling och beslutsfattande. Temat för Hållbarhetsforum som arrangeras 2021 är ”Från kris till hållbar samhällsutveckling” där social hållbarhet och demokrati lyfts fram utifrån en rad skilda perspektiv. Demokratiska samhällsaspekter är ett fundament i alla programpunkterna och märks uttryckligen t ex i Plenarsession 3: Beslutsfattande under kris.

Stockholms universitet har sedan april 2020 i uppdrag att stärka gymnasieelevers kunskaper om demokratins utmaningar och möjligheter samt bidra till ett ökat intresse för demokratifrågor särskilt bland elever från studieovana miljöer. Den 18 november 2021 är fysiska demokratimässor planerade att hållas på temat Demokrati: Arbete pågår! Temat behandlar frågan om att arbeta med att upprätthålla och utveckla demokratin är en ständigt pågående process där nya utmaningar återkommande dyker upp. Mässorna beräknas samla flera hundra gymnasieelever från ett tiotal utvalda gymnasier med elever från studieovana hem i Göteborg, Örebro och Stockholm. Dagen kommer att innehålla föreläsningar, workshoppar och utställningar kring viktiga demokratifrågor. Det finns beredskap för att genomföra mässorna digitalt, om covid-19-situationen inte förbättras.

Även Stockholms universitets breda utbildningsutbud och det stora antalet studenter, varav många kommer från andra länder, ger universitetet goda möjligheter till erfarenhetsutbyte och kunskapsspridning om frågor som rör bland annat demokrati.

Organisationens kommunikativa åtagande

Stockholms universitet hävdar och främjar de akademiska kärnvärdena samt tanke- och yttrandefrihet och demokrati i många sammanhang, till exempel inom ramen för Magna Charta och Scholars at Risk. Universitetet gör betydande insatser för att stärka den akademiska friheten och skapa ett mer inkluderande, tolerant samhälle, bland annat genom forum som Women in Science.

Universitetet intar en nyckelposition i det demokratiska samhället genom att forskning och utbildning skapar och förmedlar kunskap. Universitetsledningen bidrar återkommande till aktuell samhällsdebatt genom bloggar, artiklar och intervjuer i interna och externa nyhetsbrev och tar aktivt ställning mot hot och hat i det offentliga samtalet. En viktig komponent i universitetets förmedling av ny kunskap är betoningen av ett vetenskapligt förhållningssätt och dess betydelse för ett välinformerat beslutsfattande och en god samhällsutveckling.

Tillgången till kunskap är en övergripande demokratifråga. Stockholms universitet arrangerar löpande öppna föreläsningar och forskningsevenemang för alla åldrar och intresseområden, alltid gratis och öppet för alla. Majoriteten av de öppna föreläsningarna arrangeras av institutionerna, men universitetet har också ett urval öppna föreläsningar som anordnas centralt, tillsammans med externa samarbetspartners för större synlighet, till exempel i samarbete med Kulturhuset Stadsteatern och Stockholms stadsbibliotek.

I föreläsningsserier som ”Vems sanning?”, ”Statsvetare pratar politik” och i det digitala magasinet Anekdot tas demokratifrågor upp mer specifikt, ofta kopplat till demokratiska fri- och rättigheter. Genom forskningsevenemang som Forskardagarna, Klimatfestivalen och Levande frågelådan förmedlas aktuell forskning med demokratiaspekter till skolor i hela Stockholmsområdet. Många av föreläsningarna och evenemangen filmas och finns tillgängliga i efterhand på su.se och även på UR Play.

Eftersom demokratifrågorna alltså är centrala i universitetets verksamhet tar de även stor plats i kommunikationen av specifika aktiviteter. Såväl Cividagarna som Hållbarhetsforum är viktiga kanaler för att nå ut till stora målgrupper. Hållbarhetsforum kan tjäna som exempel på hur Stockholms universitet arbetar med kommunikation av denna typ av evenemang:

En riktad inbjudan till Hållbarhetsforum går till över 5 000 utvalda externa funktioner inom offentliga och privata verksamheter samt civilsamhälle/intressegrupper – beslutsfattare, tjänstemän, experter och även media, alumner, forskare och andra specialister. Även alla medarbetare vid SU och masterstudenter bjuds in. Redaktionellt material i form av texter och filmer om evenemanget finns på SU:s webb och sprids i universitetets egna digitala kanaler, som nyhetsbrev och sociala medier. Information sprids i interna och externa nätverk liksom vid övriga aktiviteter och evenemang som universitetet genomför. Mediearbete bidrar till kommunikationen, liksom direktsändning av Hållbarhetsforum och aktiv spridning av det inspelade evenemanget i efterhand.